Susanna Grimm-Vikman

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta kunta- ja hyvinvointijaosto

Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaoston kuuleminen valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027—2030

Valtovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaosto on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lisäselvitystä YEL-järjestelmän uudistamisesta sekä sosiaalihuoltolain perheneuvonnan uudistamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

YEL-uudistus
YEL-uudistuksen valmistelu on käynnissä ja ministeriö toimittaa tässä tällä hetkellä käytössään olevaa tietoa. Alla olevassa taulukossa YEL:n valtion osuuden aikasarja vuodesta 2015 alkaen. Kuluvan kehyskauden jälkeisiä lukuja löytyy julkaistusta arviomuistion taulukosta 2 liitteenä olevasta muistiosta. Kehyskauden jälkeen valtion osuuden ei arvioida merkittävästi kasvavan kehyskauden menosta.

Valtion osuus yrittäjien eläkkeistä:

	milj. €
2015	82,5
2016	143,1
2017	188,9
2018	246,2
2019	294,5
2020	349
2021	377,2
2022	402,3
2023	504,5
2024	565,3
2025 arvio	594

Samaisen liitteenä olevan muistion sivulla 5 on arviossa tehtyjen oletusten kohdalla kuvausta myös tulonmuunnosta. Tiivistetysti:

- Osa yrittäjistä jättää työtulonsa korkeammalle tasolle, vaikka heillä olisi oikeus alentaa työtulonsa ansiotulon tasolle.
- Osa yrittäjistä alkaisi muuntaa nykyistä enemmän tulojaan ansiotuloista osinkotuloiksi YEL-maksun välttämiseksi.
- Aiheesta on muistion sivulla 5 taulukossa 1 muutama numeerinen arvio.

Susanna Grimm-Vikman

Sosiaalihuoltolain perheneuvonta
Uudistuksessa ehdotetaan kumottavaksi sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä, kasvatus- ja perheneuvontaa sekä lastensuojelulain mukaista tehostettua perhetyötä ja avo- tai ryhmämuotoisena toteutettavaa perhekuntoutusta koskeva sääntely. Näissä palveluissa on tunnistettu päällekkäisyyttä ja lainsäädännön aiheuttamia raja-aitoja, jotka ovat saattaneet johtaa lasten siirtelyyn palvelusta tai asiakkuudesta toiseen. Tilalle muodostettava uusi lapsiperhepalvelu mahdollistaisi entistä joustavammin sen, että hyvinvointialue voi järjestää palvelun sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan toimivaksi sekä asiakkaiden tuen tarpeisiin vastaavaksi. Hyvinvointialue voisi nykyistä joustavammin vastata lapsiperhepalvelulla ja sen sisällöillä lapsen ja perheen tuen tarpeisiin.

Lapsiperhepalvelua koskevien ehdotusten säästöksi on laskettu 8,6 miljoonaa euroa vuodessa vuodesta 2028 lähtien ja vuonna 2027 puolet tästä. Laskennalliset säästöt muodostuisivat nykyisten erillisten palvelujen hallinnollisten rakenteiden purkamisesta sekä kasvatus- ja perheneuvonnan monialaisen toteuttamisen kumoamisesta. Hyvinvointialueet voisivat kuitenkin ratkaista sen, miten ne lapsiperhepalvelun jatkossa toteuttavat. Ehdotettu uudistus ei velvoita toimivien ja tarkoituksenmukaisten asiantuntemuksen, työtapojen tai menetelmien lopettamiseen.

Neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-Vikman

LIITE STM-VM muistio 22.4.2026: YEL-työtulon määritelmän kehittäminen, alustava pika-arvio neuvottelutuloksesta